

Küreselleşme ve sürdürülebilir tüketim projesi:
HEM ŞEHİR HEM DÜNYA TURU

DÜNYAYI TÜKETME

KÜRESELLEŞME VE SÜRDÜRÜLEBİLİR TÜKETİM NEDİR?

Gel, yaşadığın kentte kısa bir tura çıkalım ...

Yaşadığın kentte küreselleşmenin hayatımızda oynadığı rolü göstermek istiyoruz. Gel, birlikte günlük yaşamımızda tükettiğimiz ürünlerin hikayelerini dinleyelim seninle...

Birçok ürün, biz satın almadan önce dünya turundan gelmiş oluyor ve arkasında birçok izler bırakıyor. Bu izler bazen hem doğaya hem de insana gerçekten korkunç zararlar veriyorlar...

Bu kitapçıkta bazı şok edici bilgiler bizi düşünmeye yönlendiriyor ve aynı zamanda buna karşı neler yapabileceğimizi gösteriyor. Doğaya ve insana zarar vermeden sürdürülebilir bir yaşam sürmemiz bizim elimizde.

Atacağın bazı küçük adımlarla sen de doğa dostu bir fark yaratabilirsin!

KÜRESEL ADALET NEDİR?

Dünyadaki her beş insan'dan birisi fakir!

Bu insanların çoğu çalışmadıklarından değil, yeteri kadar ücret almadıkları için yoksulluk çekiyorlar. Buradaki sorun **adaletsizlik**; 21. yüzyılda insanların birçok ülkede hala sömürülmesi ne yazık ki acı bir gerçek...

Dünya nüfusunun %20si doğal kaynakların %80ini tüketiyor!

Bunun en büyük nedeni, bizim gibi gelişmiş ülkelerdeki insanların tüketim alışkanlıklarıdır. Eğer sürdürülebilir ve adil bir dünya istiyorsak, önce kendi yaşam tarzımızı sorgulamamız gerekiyor.

NEDİR BU SÜR-DÜ-RÜ-LE-Bİ-LİR-LİK?

Dikkat, henüz tüketilmemiş toplam üç dünya aranıyor!

Eğer dünyadaki herkes bizim gibi yaşamış olsaydı, toplam üç dünyaya ihtiyacımız olurdu, çünkü doğal kaynaklarımızı yenilenebileceğinden çok daha hızlı bir şekilde harcıyoruz. Fakat sadece bir tane dünyamız var!

Bir şeyi sürdürebilmek için, o şeye gerekli değeri göstererek, bütünlüğünü korumamız lazım. Eğer insana ve doğaya sevgi ve saygımız varsa, bunların sürdürülebilirliği için çabalamamız gerekiyor. Sürdürülebilirlik, insanın günlük ihtiyaçlarını, gelecek nesillerin de kendi ihtiyaçlarını karşılayabilmesini tehlikeye atmadan, temin etmesidir.

Ekolojik Ayak İzini ölçmek için:
www.karbonayakizi.com
www.footprint-deutschland.de

SENİN EKOLOJİK AYAK
İZİN NE
KADAR?

TÜKETİM VE KÜRESELLEŞME

5

İnternet ya da cep telefonu kullanırken, televizyon seyrederken, müzik dinlerken, yiyip-içerken, kıyafet giyerken küreselleşme konusunun tam ortasında olduğunu hiç düşündün mü?

KÜRESELLEŞME, para ve malların dünya üzerindeki yaygınlaşmasının artmasıdır. Bu süreç şunlardan oluşur: Dünya pazarı, kültürlerin akımı, uluslararası politikalar ve çevre sorunlarının küreselleşmesidir (örneğin küresel ısınma).

TÜKETİM, ne kadar yiyecek, içecek ve kıyafet harcadığımızın göstergesidir. Bu özellikle paramızın miktarı ve ihtiyacımıza bağlıdır fakat burada reklamın oynadığı rolü de unutmamak gerekir.

Özellikle gençler önemli bir hedef kitledir, çünkü ...

- kolay ikna olabilen yaşadılar
- kendi harcayabilecekleri paraları vardır
- geleceğin müşterileridirler

Günümüzde tüketim ve küreselleşme doğrudan bağlantılıdır. Dünyanın dört bir yanındaki gençlerin hepsi aynı kotları giyiyor, dünya çapında Hamburger yeniyor, Milyonlarca insan Çin'de üretilmiş MP3'lerinde müzik dinliyor.

Kullandığımız şeylerin nerede ve hangi şartlar altında üretildiğini bir merceğe altına alalım ve firmaların bize reklamlarında söylemedikleri gerçekleri su üstüne çıkaralım.

Daha sonra kendimize dönüp, hayatımıza nasıl sürdürülebilir bir şekil verebileceğimizin arayışına çıkalım. Tüketici olarak gücümüzü kullanabiliriz. **İnsan ve doğanın haklarını çiğneyen şirketlerin ürünlerini almak zorunda değiliz!**

KÜRESEL T-SHIRT VE BİR KOTUN DÜNYA GEZİSİ

Büyük bir ihtimalle senin de dolabında birkaç kot pantolon bulunmaktadır. Dünyada en çok giyilen bir eşya olmasına rağmen nerede ve nasıl üretildiğini çok az insan biliyor...

Kot ve T-Shirtlerin yapımı için kullanılan pamukların çoğu Afrika, Hindistan ya da Asya'dan geliyor. Pamuk üretiminde çok fazla su, zehirli tarım ilacı ve suni gübreler kullanılıyor. Bu zehirli tarım ilaçları, binlerce işçinin zehirlenmesine ve toprağın, suyun ve diğer canlıların feci şekilde zarar görmesine sebep oluyor.

Dünya çapında 100 Milyondan fazla insan pamuk üretiminde çalışmaktadır. Bu işçiler (çocuklar da dahil) çok ağır şartlar altında ve düşük ücret alarak çalıştırılmaktadırlar!

Güzel bir kot elde edebilmek için pamuklar zehirli kimyasallar ile ağartılıp boyanıyor. sonra bu zehirli atıklar nehirlere ve göllere akıtılarak insan ve doğanın sağlığı ile oynanıyor.

Kumaşların ağartılıp, boyanması için dünya çapında 7000 kimyasal maddenin kullanılması zehirli olduğu halde müsaade edilmektedir!

T-Shirt ve pantolonların %90ı Bangladeş, Kore, El Salvador, Nikaragua, Çin ya da Filipinlerde dikilmektedir. Burada özellikle genç kadınlar çok kötü şartlar altında günde **16 saate** kadar çalışmak zorundalar. Buna rağmen **günde 2 Euro'dan daha az** ücret alıp, yinede geçimlerini sağlayamamaktadırlar!

“Temiz giyim kampanyası” kıyafet üretimindeki adaletsizliğe karşı bilgiler ve etkinlikler sunuyor:
www.saubere-kleidung.de

Türkiye’de binlerce kot kumlama işçisi hayatını yitirdi ya da ölümcül hasta. Daha fazla bilgi için:
www.kotiscileri.org

Gördüğün gibi kıyafetlerin uzun ve bazen acı bir hayat hikayesi var. Günümüzde çok ucuza satılan giyimlerden ihtiyacımız olduğundan çok daha fazlasını alıyoruz:

Almanya giyim konusunda dünya’da ilk sırada geliyor!

Almanya’da her kişi yılda ortalama 26 kilo tekstil satın almaktadır. Bunun 13 kilosu kıyafet. Dünya ortalaması ise sekiz kilo civarında.

Bu kadar giysiye gerçekten ihtiyacımız var mı? Yoksa birçok şeyi sadece keyfimize estiği için ya da moda olduğu için mi alıyoruz? Aldığımız eşyaların ne kadarı hiç giyilmeden dolapta asılı duruyor? Bir düşünün...

**GEL, SEN DE
AKTİF OL!**

- Satın aldığın eşyaların nereden geldiğini soruştur.
Organik ve adil üretimden olan giysileri tercih et.
Daha geniş bilgi için: www.weltbewusst.org/konsum-kleidung
- Aldığın giysileri mümkün olduğunca uzun süre kullanmaya çalış.
Ve ucuz kıyafet yerine **kaliteli** ve **uzun ömürlü** olanları tercih et.
- Artık giymediğin kıyafetlerini arkadaşlarına ya da **ihtiyacı olanlara** verebilirsin.
- **İkinci el dükkanlardan** da güzel eşyalar satın alabilirsin.
- Kendi tasarımcın ol ve organik-adil T-Shirt'ünü kendin yap.
- Temiz kıyafet kampanyalarına destek ver.

**Organik ve adil kıyafetleri
gösteren şu simgelere dikkat et:**

ŞENİN AYAKKABIN HANGİ ŞARTLAR ALTINDA YAPILMIŞ?

Şık ve markalı ayakkabılar için bazen çok fazla para harcarız. Fakat bu ayakkabılar nasıl ve hangi şartlar altında yapılmış ve ödediğin para nereye gidiyor, hiç düşündün mü?

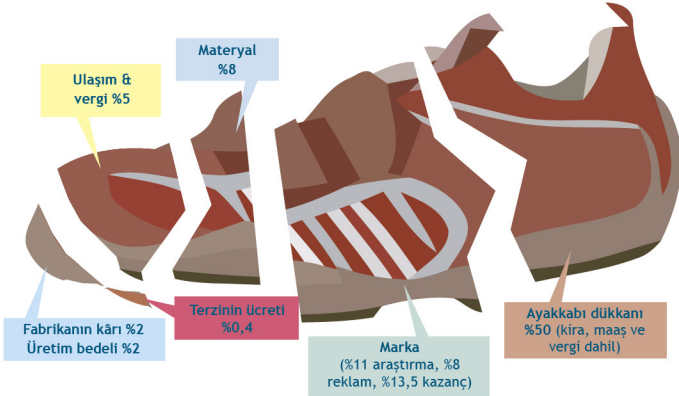
**Ayakkabının etiketine
bak ve soruyu cevapla:**

Çoğu spor ayakkabısı üretimi çok ucuz olduğu için Asya'da dikilmektedir. Orada çalışan bir işçi 100 Euro'ya satılan bir ayakkabı için sadece 40 Cent dikiş ücreti almaktadır.

Peki ayakkabıyı diken işçi sadece 40 Cent alıyorsa gerisi nereye gidiyor?

Bu sorunun cevabını aşağıdaki çizimde çok açık bir şekilde görebilirsin (diğer kıyafetlerde de bu benzer durumda).

Daha geniş bilgi için:

www.saubere-kleidung.de www.weltbewusst.org

CEP TELEFONLARI VE BİLGİSAYARLAR

Cep telefonları özellikle gençlerde çok sevilen bir kullanım aracı. Fiyatı yüksek olsa yeni ve markalı olmasını tercih ediyorlar.

Örneğin cep telefonunun teknik üretimi için değerli metaller gerekmektedir. Fakat bu metallerin kazanılması doğaya çok zarar veriyor.

Bazı örnekler:

Tantal, kondansatör yapımı için kullanılır ve özellikle Kongo'da bulunmaktadır. Bu madeni kazanabilmek için yağmur ormanları yok edilmekte ve çocuklar da çalıştırılmaktadır.

Bakır, kablo ve iletkenler için gereklidir. Fakat bu madeni kazanırken doğa feci şekilde mahvedilmektedir.

Altın, iletken parçaları tabakalamak için kullanılır. Bu madeni kazanmak için çok zehirli maddeler kullanılmaktadır. Bir cep telefonu için gerekli olan **0,0034 gram altını** elde edebilmek için **100 kilo zehirli atık** oluşmaktadır.

Kobalt, nikel, kalay gibi nadir bulunan metaller cep telefonu, laptop, bilgisayar, MP-3 çaları, bilgisayar oyunları ve diğer küçük elektronik eşyalarda bulunur. Fakat bu metallerin elde edilmesi hem çok masraflı hem de doğa için büyük bir felakettir.

Kullanılmış cep telefonu, bilgisayar, televizyon gibi elektronik atıkların imhası dünyanın büyüyen çevre sorunlarından biri. Sorundan en çok acı çekenler ise başta Afrika olmak üzere yoksul ülkeler.

Öte yandan handylerin içinde bulunan **cıva, bakır, kadmiyum** ve **arsenik** gibi zehirli maddeler hem insan hem de doğa sağlığını tehdit etmektedir. Böylece sular içilemez, topraklar kullanılamaz hale geliyor.

GEL, SEN DE AKTİF OL!

- **Cep telefonunu mümkün olduğunca uzun bir süre kullan!**
- Böylece hem daha az atık oluşmuş olur hem de değerli madenler boşuna harcanmaz ve çevreye daha az zarar verilir.
- **Eski Handy'ni asla ev çöpüne atma, satın aldığın dükkana geriye ver ya da özel çöp toplama merkezine götür!**
- Handy satan şirketleri önceden araştırıp, hangi şartlar altında üretim yapıldığını öğren.

Daha geniş bilgi için:
www.greenpeace.org/turkey/tr/news/eatiklar
www.makeitfair.org
www.pcglobal.org

ET VE KÜRESEL ISINMA

Hamburger, salam ya da kıymalı makarna yerken bu etin nereden geldiğini hiç düşündün mü? Günümüzdeki sürdürülebilir olmayan et tüketimi birçok ciddi çevre sorunu beraberinde getirmektedir .

Almanya'da bir kişi yılda ortalama **80 kilo** et tüketiyor; bu rakam Dünya genelinde 40 kilo. Bunun için Almanya'da **26 Milyon (M.) domuz**, **13 M. sığır**, **94 M. tavuk** ve **10 M. hindi** beslenmektedir.

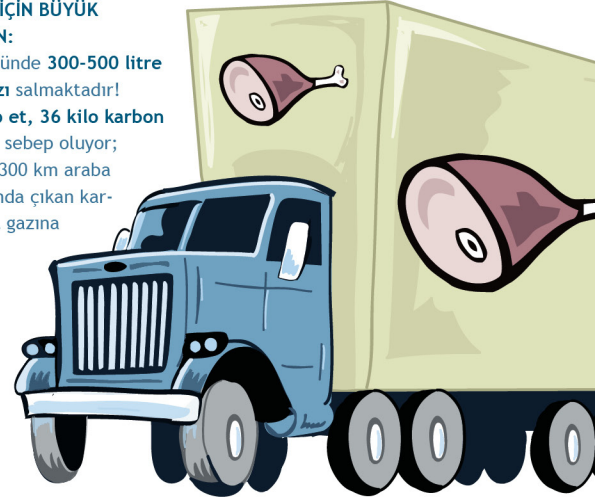

Bu hayvanların beslenmesi için yılda **68 Milyon ton yem** gerekmektedir; bu **2,6 Milyon** kamyon dolusu yüke eşittir. Örneğin bu ithal edilen yem için Brezilya'da ormanlar kesilip yerine soya yetiştiriliyor. Ayrıca üretimde zehirli ilaçlar ve genetiği değiştirilmiş tohumlar kullanılıyor.

Dünyada kullanılan tarım alanının **%70i hayvan yemi** için ya da otlama alanı olarak kullanılıyor.

ET, İKLİM İÇİN BÜYÜK BİR SORUN:

Her inek günde **300-500 litre metan gazı** salmaktadır! Yani **1 kilo et**, **36 kilo karbon** salımına sebep oluyor; bu rakam 300 km araba yolculuğunda çıkan karbondioksit gazına eşittir.

GEL, SEN DE AKTİF OL!

- Vejetaryen olmak zorunda değilsin, fakat et tüketimini **azaltarak** karbon ayak izini küçültebilirsin. Unutma, **bir sürü insan küçük adım atarsa, bu büyük bir etki yaratır!**
- Akdeniz mutfağındaki çok lezzetli sebze yemeklerinden yapabilir ve bunu etrafına da yayabilirsin. Ayrıca değişik kültürlerde etsiz yemekleri de keşfetmek keyifli bir uğraş olabilir.
- Eğer mutlaka et yemek istiyorsan, **organik** ve **yerel** olanını tercih et! (Ayrıca yumurta alırken de buna dikkat edilmelidir)

Daha geniş bilgi için:
www.peta2.de
www.vebu.de

BALIK YERKEN TÜRÜ YOK ETME!

Balık, etin yerine iyi bir alternatif gibi görünse de beraberinde ciddi sorunlar getiriyor: Denizlerdeki birçok balık türü ya tamamen **yok olmuş** durumda (%52si) ya da önümüzdeki yıllarda **yok olma tehlikesiyle karşı karşıya** (%24ü). Ayrıca büyük balık fabrikaları tarafından yapılan büyük çaptaki balıkçılık çevreye çok zarar veriyor.

Denizlerde yüzen devasa “balık fabrikaları” hem denizleri tüketiyor hem de küçük balıkçıların ekme parasıyla oynuyorlar. Ayrıca kullandıkları avlama teknikleri bütün denizdeki canlılara zarar veriyor.

Çözüm bu simgede:

MSC simgesi, çevre dostu ve sürdürülebilir balıkçılıktan tutulan ürünlere veriliyor.

Daha geniş bilgi ve balık kartı siparişi için:

www.greenpeace.org/turkey
www.greenpeace.de/themen/meere/fischerei
www.wwf.de/fisch

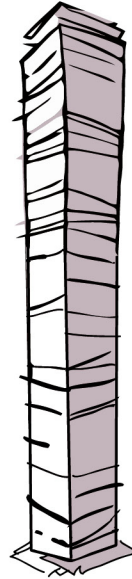
KAĞIT İÇİN ORMANLARI YOK ETME!

Bir çok yerde kullandığımız kağıt ürünleri, günlük hayatımızda vazgeçilmez bir ihtiyaç haline gelmiştir. Tuvalet kağıdından mendile ve yazı kağıdına kadar Almanya'da **kişi başına yılda 240 kilo kağıt (= 4 yetişkin ağaç)** harcıyoruz; bu dünya ortalamasının dört katı!

Bizim bu yüksek ihtiyacımızı gidermek için dünyada bir sürü değerli orman ve bununla birlikte birçok canlı da yok ediliyor. Çünkü kağıt için gerekli olan ana madde **selüloz**, ağaçlarda bulunmaktadır.

Kanada'da günde 5.000, Endonezya'da ise 1.000 futbol sahası büyüklüğüne eşit alandaki ağaç kesiliyor! Bir kilo kağıt üretimi için 2,4 kilo odun, 100 litre su ve çok enerji gerekiyor.

Öyleyse atık kağıt; ağaç demek, orman demek, su demek, nefes alıp verdiğimiz hava demek, kısacası yaşam demek.

5 m

Ayrıca kağıtları ağartmak için (Almanya'da yasak olsa bile) birçok başka ülkede hala zehirli **klor** kullanılıyor, sonra da bu kirlı suları nehirlerle akıtıyorlar. Sonuç olarak doğa ve insan korkunç derecede zarar görüyor...

Halbuki doğaya zarar vermeden kağıt ihtiyacımızı gidermemiz mümkün: **çözüm geri dönüşümlü kağıt (Recyclingpapier)!**

Bir kişinin yılda harcadığı kağıt üst üste dizilse, beş metre uzunlukta bir sütun haline gelir!

Eski kağıttan elde edilen geri dönüşümlü kağıtlar için doğa zarar görmüyor ve üretimi için çok daha az su ve enerji harcanıyor.

Daha geniş bilgi için:

www.geridonusum.org/kagit/index.php

www.treffpunkt-recyclingpapier.de

www.ich-habs-papiert.de

www.initiative-papier.de

GEL, SEN DE AKTİF OL!

- Sen de sadece **geri dönüşümlü** kağıt ürünleri (defter, mendil, zarf, peçete v.b.) kullan! Bu tür kağıtlar ne yazıcına zarar getirir ne de hoş olmayan gri bir renk almak zorundasın.
- Kağıtların **hem önü hem arkasını kullan**, basarken iki tarafın da kullanılmasını sağla. En küçük kağıt parçasını bile değerlendir.
- Gereksiz** ambalajlardan uzak dur ve reklam, katalog gibi şeyleri sadece geçekten ihtiyacın varsa al.
- Okulunda/ işyerinde hangi kağıdın kullanıldığını araştır. Eğer hala geri dönüşümlü kağıt kullanılmıyorsa bunun değişmesini sen sağlayabilirsin!

Kağıt ürünleri alırken **Mavi Melek (Blauer Engel)** simgesine dikkat et!

Geri dönüşümlü kağıdı kendin de yapabilirsin:
www.agaclar.net/forum/genc-arkadaslara-ozel/744.htm

BİR FİNCAN KAHVENİN ... NESİ VAR?

Almanya'da en fazla içilen içecek kahve: her kişi günde ortalama dört fincan kahve içiyor! Kahve insana hem keyif hem huzur vermektedir. Fakat bu vazgeçilmez içeceğin nasıl üretildiğini biliyor musun?

Kahve çiftçileri çok zor ve ağır şartlar altında çalışmaktadır. Kahve ağaçları yoğun bir şekilde ilaçlandıkları için işçilerin bu zehirlerden aslında korunmaları gerekiyor. Fakat çoğu okuma bilmediğinden ya da koruma kıyafeti alma imkanı olmadığından zehirli ilaçlara maruz kalıyorlar.

İçtiğin kahvenin adil koşullarda üretilip üretilmediğini öğrenebilirsin:

www.test.de/themen/essen-trinken/test/Kaffee-CSR-Wer-produziert-oekologisch-und-fair-1772547-1772641/

Kahve üretimi için yoksul ülkelerin tarımında birçok zehirli ilaç kullanılmaktadır. Tahmini rakamlara göre her yıl dünyada ortalama **1,5 Milyon insan tarım ilaçları yüzünden zehirlenmektedir** - hatta bunlardan **28.000'i hayatını yitirmektedir!**

Tarım ilaçları ayrıca bitki ve hayvanları, toprağı ve suyu da zehirliyor. Çay, kakao, muz, gül, pamuk ve portakal üretiminde de bu senaryo ne yazık ki aynı!

GEL, SEN DE AKTİF OL!

Kahve satın alırken organik tarımdan (Bio) ve Adil Ticaret (Fairtrade) simgelerinin olmasına dikkat et.

TATLI ÇİKOLATANIN ACI TADI ...

Kakao üretiminde çalışanlar için asgari bir fiyat yoktur. Kakao fiyatı birçok doğal veya politik nedenlerden dolayı dünya pazarında en sallantılı olan üründür.

Dünyada en fazla kakao üreten bölge **Fildişi Sahili**'dir. Fiyatlar dünya pazarında yükselse de bu işçilere yansımamaktır. Aldıkları ücret o kadar düşük ki, bununla geçimlerini sağlamaları mümkün olmuyor. Bu yüzden çocuklarını okula göndermeyip onları da çalıştırmak zorunda kalıyorlar.

Hatta çocuklar ailelerinden uzaklara kaçırılıp çok ağır şartlar altında kakao çiftliklerinde feci şekilde çalıştırılıyor!

Daha geniş bilgi için bu filmi izle:

www.youtube.com/watch?v=V4tc-PT3FXI

ADIL TİCARET HEM ALANI HEM SATANI MUTLU EDİYOR!

Adil Ticaret, gelişmekte olan ülkelerdeki küçük ölçekli aile çiftçilerin doğrudan ithalatçılarla bağlantı kuran **kooperatifler** biçiminde bağımsız örgütlenmesini ve uluslararası piyasaların üzerinde adil bir ücret ödemesini sağlar.

Adil Ticaret, **daha iyi fiyat ve çalışma koşulları** ile uluslararası ticarette şeffaflık ve eşitlik sağlamayı hedefleyen bir **sertifikasyon** sistemidir ve gelişmekte olan ülkelere gelişmiş ülkelere kahve, kakao, çay, bal, meyve, çikolata ve çiçek tarzı ürünlerin ihracatını kapsar.

Dünya pazarında fiyatlar artınca, bu sistemde asgari ücret de artırılır. Ayrıca sosyal ve ekolojik yatırımlar için ikramiye de verilmesi öngörülür.

Bu imkanlarla genel eğitim sağlanmış, kadın ve çocuk hakları desteklenmiş ve insanların **bağımsız** gelişmelerine kolaylık da sağlanmış olunur. Ayrıca sosyal ve çevresel bir dizi standart konusunda danışmanlık hizmeti sunulur.

Bu ürünleri nasıl ve nerede bulabilirsin?

Bu ürünleri Almanya'da Dünya Marketlerinde (*Weltladen*), süpermarketlerde ya da ekolojik bakkallarda bulman mümkündür.

Ayrıca Adil Ticaret ürünlerinin yaklaşık **%70i organik tarım** halinde yetiştirilmektedir.

Daha geniş bilgi için:

www.bugday.org/portal/haber_detay.php?hid=124

www.baskabirdunya.wordpress.com/2010/01/25/yoksullugun-onlenmesinde-adil-ticaret

www.forum-fairer-handel.de

www.transfair.org

www.transfair.org

ADIL ALIŞ-VERİŞ GARANTİSİ

Dünya Marketleri (*Weltladen*), Adil Ticaret simgesini taşıyan yiyecek, el işleri, kıyafet gibi şeyler satan özel yerlerdir.

Bir çok dünya marketinde kalkınma ve küreselleşme alanlarında gerçekleştirdikleri çalışmalar hakkında broşürler bulman da mümkün. Bunun yanı sıra siyasi kampanya çalışmaları sürdürüp dünya piyasasında daha fazla adalet ve eşitlik için çaba sarf ederler.

Yakınındaki dünya marketlerinin adresini
şu sitede bulabilirsin:
www.weltladen.de

Ya da kendin bir stant kurabilirsin:
www.fairjobbing.de

Bazı Adil Ticaret sertifikalı ürünleri süpermarketlerde de bulman mümkün.
Eğer bir markette hala bu ürünler yoksa sebebini sorup bunun değişmesini sağlayabilirsin.

Avrupa'daki en büyük Adil Ticaret organizasyonu GEPA'dır. Bu simgeli ürünler hem Dünya Marketlerinde hem de süpermarketler bulunur.

Bu simge adil koşullarda üretilmiş vazo çiçeklerinde bulunur.

DiĞER ADIL TİCARET ETİKETLERİ:

Bazı ürünlerin Adil Ticaret'ten geldiği halde simgesi yoktur, fakat yine de bunu gösteren **El Puente, Banafair ya da DWP** gibi güvenilir markalar vardır:

DOĞAL DAHA SAĞLIKLI!

“Bio” (organik), Avrupa çapında kanunen korunan bir sözcüktür. Bu ürünlerin organik tarımdan elde edilmesi şart. Yani kimyasal tarım ilacı, suni gübre, atık su çamuru ve gen teknolojisi kullanılması kesinlikle yasaktır.

Organik etler hiçbir şekilde antibiyotik ve hormon verilmemiş hayvanlardan elde edilir. Ayrıca bu etler öteki etlere kıyasla özel ışınlarla maruz kalmaz ve katkı maddeler içermezler.

Sence sağlığımız için organik etler daha iyi değil mi? Hem böylece yediğimiz et nedeniyle toprağı, havayı ve suyu da kirliletmemiş olur hem de daha az metan gazı salınımına neden olmuş oluruz.

Organik ürünleri gösteren Avrupa simgeleri şunlardır:

Ayrıca ziraat kuruluşları tarafından

kontrol edilen ve daha yüksek standartları olan bazı simgeler de var:

EKO BAKKALLAR

Artık küçük, büyük her şehirde sadece organik ürünler satan dükkanlar var. Bu imkan sayesinde ekolojik alışveriş daha da kolaylaştırılmaktadır.

Hatta bazı şehirlerde hemen hemen her istediğin ürünü bulabileceğin organik süpermarketler var. Bazı normal süpermarketler de kısıtlı da olsa organik çeşitler sunmaktadır.

Ayrıca fiyatların daha da uygun olduğu ekolojik pazarlar var. Burada yiyeceğini doğrudan çiftçilerden alıp yerel üretimi de desteklemiş olursun.

Daha geniş bilgi için:
www.bugday.com
www.bio-siegel.de
www.oekolandbau.de

UCUZ VEYA PAHALI; BÜTÜN MESELE BU (MU)?

Organik ürünleri yine de pahalı mı buluyorsun? Haklısın, organik ve adil üretilen ürünler ötekilere kıyasla biraz daha pahalı.

Fakat bu kitapçıkla birçok ucuz yiyeceğin insani şartlarda üretilmediğini açıkça gösterdik sana. Bu ürünleri hala almaya devam edersek doğamızın ve insanların zarar görmesine sebep oluruz. Dolayısıyla iyice düşünüp, hesap kitap yapıp, en azından belirli ürünlerin doğa dostu olmasına dikkat edebilirsin.

“Organik ve adil üretilmiş çikolatayı yerken daha mutlu oluyorum.”

“Arkadaşlarla organik pamuktan üretilmiş T-Shirt alıp kendi desenlerimizi basıyoruz. Bundan çok zevk alıyoruz.”

“Organik ürünler biraz daha pahalı, fakat paranın nereye gittiğini biliyorum ve vicdanım rahat.”

“Gelirim fazla olmasa da bu konuya çok önem verdiğim için mümkün olduğunca çok organik yiyecekler alıyorum.”

“Eğer Brezilya'ya gidip oradaki çalışma koşullarını görseydin daha iyi şartlar altında yapılan ürünleri alırdın.”

“Organik ve adil şartlarda üretilmiş kıyafetleri markalı olanları ile karşılaştırırsak, aralarında pek de fark yok sayılır.”

MERCEK ALTINDAKİ TÜKETİM

Başarıları ve güçlükleri

Sürdürülebilir tüketim ve sorgulayan tüketiciler şimdiye dek neler başardılar ve daha yapılacak neler var: Küresel adalet ve sürdürülebilirlik konuları için **bizim** yaşam tarzımızın değişmesi kaçınılmaz. Tüketim alanı burada gitgide daha da önemli bir rol oynamaktadır. Bizim tüketici olarak alış gücümüzü **akıllı** kullanmamız şart.

Organik ve adil ürünler olarak dünya pazarına yön veriyor, milyonlarca insanın daha iyi bir hayat sürmelerine destek oluyoruz. Bu sorumluluğumuzu unutmamalı ve daha yaşanır bir dünya için bu **gücümüzü kullanalım!**

Şirketlerin sorumluluğu nedir?

Hem sosyal hem çevre alanında şirketlere de büyük sorumluluklar düşüyor. Birçok şirket bu konularda adım atsa da yetersiz kontroller olmadığından “greenwashing” diye adlandırılan sadece gösterişte “çevreci” olanlara dikkat etmek lazım.

AZI KARAR ÇOĞU ZARAR

Tüketimini sorgulamak kendine şu soruyu yöneltmektir: “**Gerçekten neye ihtiyacım var?**” Tüketimimizi **azaltmak** da sürdürülebilirlik için önemli bir faktördür!

Ayrıca alışveriş insanı sanıldığı kadar da mutlu etmiyor. Arkadaşlarla güzel vakit geçirmek, yaratıcı bir uğraşa zaman ayırmak ya da sakin birkaç saat geçirmek aslında ihtiyacımız olmayan yeni bir T-Shirt almaktan daha fazla mutlu eder bizi.

TÜKETİM VE KÜRESELLEŞME HAKKINDA DAHA FAZLA MI BİLGİ İSTİYORSUN?

Sürdürülebilir yaşam konusu hakkında artık piyasada birçok kitap ve İnternet sayfası bulunmaktadır.

Proje sayfamızda bunların listesini bulabilirsin:

www.weltbewusst.org

GEL, SEN DE AKTİF OL!

- Dükkanlarda ürünlerin hangi şartlar altında üretildiğini **soruştur**. Kıyafetler, yiyecekler, elektronik eşyalar nereden geldiğini araştır. **Küçük adımlarla senin de bir değişim yaratman mümkün!**
- Şirketlere mektup ya da e-mail yazarak tüketici olarak nelere önem verdiğini açıkla. **İnternet'ten şirketlerin üretim şartları hakkında bilgilen.**
- Çevre örgütlerinin kampanya ve aksiyonlarına katıl ve sen de sesini duyur.
- **Kendi projeni başlat;** burada yaratıcılığın sınırı yoktur, vizyonlarını başkaları ile beraber gerçekleştirmeye çalış!

DÜNYAYI TÜKETME PROJESİ GEL, SEN DE KATKIDA BULUN

KATILMAK MI?

Bu kitapçıkta sana değişik çözüm önerileri gösterdik, yaptıklarının etkilerini öğrendin. Belki şimdi sen de harekete geçmeyi düşünüyorsun? Sınıfınla, arkadaşlarınla ya da başka bir grup ile şehir turumuza katılabilirsin.

AKTİF OLMAK MI?

Eğer yaşadığın yerde “dünyayı tüketme” şehir turu varsa onlara katıl, yoksa birkaç kişiyi toplayarak sen başlatabilirsin! Bu konuda sana ihtiyacın olan tüm bilgileri, materyalleri veriyoruz. Bize başvurman yeterli.

DÜNYAYI TÜKETME - PROJE GÜNÜ

Ayrıca okullarda proje günleri yapıyor, küreselleşme, sürdürülebilir tüketim ve yaşam tarzları hakkında bildiklerimiz paylaşıyoruz. Ayrıca küreselleşmenin aktörlerini ve etkilerini daha yakından öğreniyorsun, yapabileceğin çözümleri keşfediyorsun ve bir aksiyon planlıyorsun...

Proje günü, rol oyunları ve sohbetlerle interaktif, yani katılımcılarla diyalog halinde oluyor. Bizim için senin de düşüncelerin önemli!

YEŞİL ÇEMBER (Grüner Kreis)

Yeşil Çember, 2006’da BUND (Almanya Çevre ve Doğa Koruma Birliği/ Friends of the Earth) çatısı altında çevreyi ve doğayı korumak ve bu bilinci Almanya’da Türkçe konuşan insanlara aktarmak için Berlin’de kuruldu. 2011’de Köln, Stuttgart ve Münih’ de de Yeşil Çember gurupları kuruldu. Daha birçok şehirde Yeşil Çember kurulması planlanıyor.

Daha yeşil ve güzel bir dünya için mücadele eden Yeşil Çember, “Çevre, doğa ve sağlıklı bir gelecek için el ele” sloganıyla herkesi dünya’ya zarar vermeden, çevre dostu ve sürdürülebilir bir yaşama davet ediyor.

Almanya çapında yaptığı çalışmalar şunlardır: Türkçe bilgilendirme broşürleri, Çevre Günleri, Yeşil Akşamlar, Yeşil Çember dergisi, geziler, bilgilendirme toplantıları, danışmanlık, Çevre Elçileri eğitimleri, bilgilendirme stantları ve değişik konularda aksiyonlar.

Yeşil Çember, 2008 Berlin Lalesi (*Berliner Tulpe*) ödül sahibidir.

Daha geniş bilgi için:
www.yesilcember.de

GENÇ BUND (BUNDjugend)

... şimdi de dünyayı kurtaralım!

Genç BUND, BUND (*Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland*) çatı örgütünün Almanya çapında aktif olan gençlik koludur. Ayrıca “Young Friends of the Earth” üzerinden uluslararası bir iletişim ağına sahiptir. Genç BUND, kampanyalarla, aksiyonlarla ve değişik çevre projeleriyle çok başarılı çalışmalar yapmaktadır. Sağlıklı ürünler, zehirsiz çevre, doğanın korunması, temiz enerji kaynakları ve adil bir dünya için mücadele etmektedir.

DÜNYA MARKETİ ÇATI DERNEĞİ (Weltladen-Dachverband)

Dünya marketi çatı derneği, bu kavramı ve bununla birlikte Adil Ticaret’i yaygınlaştırmak ve siyasi taleplerde bulunarak dünyanın her yerinde daha adaletli bir yaşam için çaba göstermektedir. Dernek olarak Dünya Marketlerini satış, bilgilendirme ve eğitim çalışmalarında, siyasi kampanyalarda destekliyor. Almanya’da 800’den fazla Dünya Marketi ve binlerce aksiyon gurupları bu hareketin yaygınlaşmasını sağlıyor. Sen de yakınındaki Dünya Marketi’ni biliyor musun? Gidip bir bak ve sen de bu hareketin bir parçası ol!

PROJE EKİBİ:

Yeşil Çember (Grüner Kreis)

BUND Berlin e. V.

Crellestr. 35 - 10 827 Berlin - Tel: 030 - 78 79 00-0
yesilcember@bund-berlin.de - www.yesilcember.de

Genç BUND (BUNDjugend)

Jochen Dallmer

Am Kölnischen Park 1a - 10179 Berlin

Tel: 030 - 275 86-590

jochen.dallmer@bundjugend.de - www.bundjugend.de

**Dünya Marketi Çatı Derneği
(Weltladen-Dachverband)**

Julia Dieckmann

Ludwigsstr. 11 - 55116 Mainz - Tel: 06131 - 68 907-84

j.dieckmann@weltladen.de - www.weltladen.de

Alman Çevre Vakfı (DBU), Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ), Protestan Kalkınma Hizmetleri (EED) ve Katolik fonların finansal destekleriyle gerçekleşmiştir.

Bundesministerium für
wirtschaftliche Zusammenarbeit
und Entwicklung

**BUND
JUGEND**

**Yeşil
Çember**

KÜNYE

Almanca yazı:
J. Dallmer & J. Dieckmann

Almanca'dan çeviri ve uyarlama:
Gülcan Nitsch

Lektör: Rana Aydın

Mizanpaj: DIE.PROJEKTOREN

BUKEBİM
MONOPOL
GİZLİLİK
ORGANİK
CO2
ADDA
GÜVENİLİRLİK
VERİSİZ
TİCARETİ
DADA
AUK
PET
C

Bu kitapçığı okuyunca;
**DOĞAYA VERDİĞİN
ZARAR AZ, MUTLULUĞUN
ÇOK OLACAK!**

WWW.WELTBEWUSST.ORG